

У ГОНИТВІ за мрією до АНТАРКТИДИ!

11+

СТОРИЯ

У гонитві за мрією до Антарктиди!

Засновниця читацької онлайн-платформи «Сторія» **Олеся Божко**

Авторка **Анна Нікитчук**

Головна редакторка **Юлія Журлакова**

Літературна редакторка, авторка рубрики «Читай і мову вивчай!»

Юлія Гарюнова

Верстка та ілюстрації **Ольга Стулікова**

Дизайн **Віталій Войтуль**

Фото **Юлія Іванчикова, Сергій Глов, Національний антарктичний науковий центр, freerik.com**

www.storiya.info

Матеріали розроблені ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги Організації Об'єднаних Націй (WPHF), але це не означає, що висловлені в ній погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

Усі зображення, інформація і торговельні марки використовуються як ілюстрації з навчальною метою та не мають рекламного характеру. Усі матеріали, які розміщені на веб-сайті www.storiya.info, а також будь-які інші матеріали, що розповсюджуються за допомогою цього сайту і з цього сайту (зокрема зображення, відеоролики і тексти) належать ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» та захищені авторським правом. Несанкціоноване використання цих матеріалів, повне або часткове копіювання, збереження, зміна і поширення (для будь-яких цілей) без письмової згоди ГО «ПРОСТІР ЗНАНЬ» заборонено. © 2023 «Сторія».

Дослідницький криголам «Ноосфера»

Чи хотілося б тобі побувати на континенті, де живуть самі лише дослідники й відчайдухи? Ця земля не належить жодній державі, водночас 30 країн мають там свої цілорічні дослідницькі станції. Серед них і Україна! Попереджаю: там д-д-дуже холодно, але й надзвичайно гарно. Звісно, мова про Антарктиду.

Сьогодні є два варіанти відвідати Антарктиду — **туристична подорож** або **наукова експедиція**. Остання — це не просто мандрівка, а важке випробування наполегливою працею й суворими умовами, зважитися на яке може не кожен.

“Що ж досліджувати в Антарктиді? І навіщо так ризикувати?” — запитаєте ви. Поцікавимося в науковиці Юлії, яка стала учасницею 25-ї сезонної Української антарктичної експедиції.

ЮЛІЯ ІВАНЧИКОВА

співробітниця
Українського наукового центру
екології моря, біологиня

— Пані Юліє, що надихнуло Вас обрати професію в науці?

Усім вітання! Напевно, бажання зробити цей світ кращим й отримати задоволення в процесі.

— А чому саме Антарктида?

Через любов до китоподібних. Мені з дитинства подобалися ці харизматичні морські мешканці. А коли вперше побачила дельфінів у живій природі далекого 2013 року, захопилася ними всерйоз.

Тоді ж вирішила, що хочу пов'язати з ними свою наукову діяльність. Згодом додалася мрія побачити ще й китів. А за своєю мрією я готова йти навіть на край світу, чи то пак на найпівденнішу його частину. До того ж Антарктика — таке місце, куди мріє потрапити чи не кожен біолог.

Антарктида — материк у Південній півкулі, центр якого збігається з Південним полюсом Землі.

Антарктика — південна полярна область Землі, до складу якої входить материк Антарктида й акваторія Південного океану.

Попри війну, дослідження тривають!

Запрошуємо в команду

28-ї Української антарктичної експедиції

Період та місце роботи:
1 рік (квітень 2023 - березень 2024)
станція «Академік Вернадський»

Кого ми шукаємо?

<p>Науковці за напрямками:</p> <ul style="list-style-type: none"> - геологічні та геофізичні науки; - фізичні науки; - науки про життя. 	<p>Команда життєзабезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лікар; - кухар; - сисадмін; - системний механік; - дизеліст-електрик.
---	--

— А як Вам вдалося стати учасницею сезонної експедиції?

Потрапити в команду експедиції на станцію “Академік Вернадський” можуть усі охочі. Для цього треба подати заявку з поясненням, якими дослідженнями ви хотіли б займатися, і, звісно, пройти конкурсний відбір.

Я вирушила в експедицію в грудні 2020 року. Чотири місяці в акваторії Південного океану наша команда проводила дослідження.

— А що саме Ви досліджували?

Наша експедиція спостерігала за китами й фотографувала хвостові плавці китів-горбанів для спеціального каталогу. За допомогою Photo-ID каталогів встановлюють шляхи міграцій цих тварин у межах усього Світового океану.

— Що Ви відчули, коли нарешті побачили кита на власні очі? Як це сталося?

Наша перша зустріч була незабутньою! Горбач випірнув прямо з-під борта судна в десяти метрах від мене. Я не вірила, що таке можливо! Вразило, наскільки кити величезні, і при цьому — такі ж живі створіння, як і ми. Він шумно видихнув фонтанчик повітря, вдихнув, пірнув та махнув хвостиком (двометровим!) на прощання.

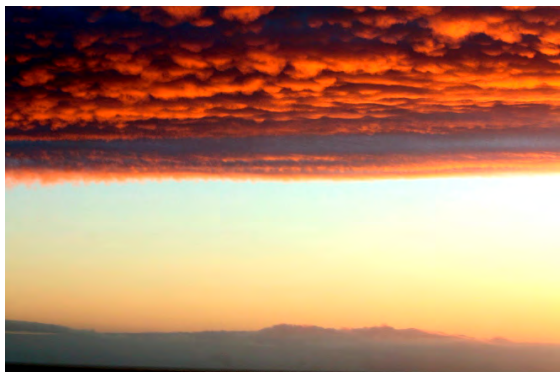
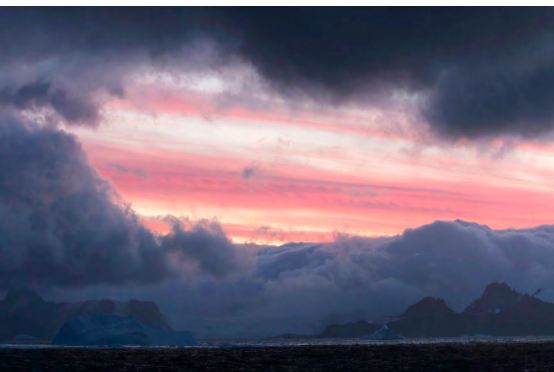

— І Ви спостерігали таке величне видовище цілих чотири місяці?

Так. Пощастило, еге ж? А ще ми досліджували крижану рибу, яка є ендеміком Південного океану. Її вилловлюють у промислових масштабах, тож варто вивчити, чи не може її вживання зашкодити людям, зокрема через різних паразитів. Зразки ми передали на аналіз паразитологам.

Ендеміки — види рослин або тварин, яких можна зустріти на дуже обмеженій території.

— А чим ще важливі дослідження Антарктиди?

Досліджуючи кліматичні зміни в Антарктиді, можна передбачити їх в інших куточках планети, зокрема й в Україні.

Пінгвіни, наприклад, є чітким індикатором потепління. Види, що звикли до певної температури, шукають нові місця проживання. За їхньою міграцією можна робити висновки про швидкість зміни клімату.

А ще українські науковці спостерігають за надпотужними блискавками. Активність гроз зростає саме з підвищенням температури. І таких важливих досліджень дуже багато!

— Скільки завдань! Мабуть, ученим нема коли нудьгувати в Антарктиді? Чи все ж Вам бракувало якихось речей зі звичного життя?

Однозначно сумувала за повноцінним спілкуванням із рідними, друзями, колегами. На судні, на якому ми працювали, не було вільного доступу до інтернету, і одного

дня в мене перестали працювати будь-які відео- та музичні сервіси... Не вистачало свіженьких треків. Набридав стандартний раціон харчування (переважно рис), а можливості приготувати щось інше не було. Утім, самостійно робили кисле молоко в термостаті для проб у лабораторії. Так же цікавіше!

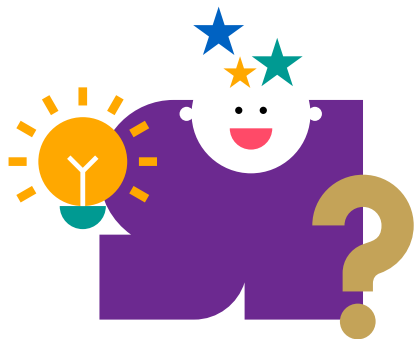
— Дякуємо, пані Юліє, за натхненну розповідь. Після нашого інтерв'ю, однозначно, хтось захоче стати учасником наукової експедиції!

Усе можливо, тож мрійте, плануйте, учіться та йдіть до своєї мрії — і вона неодмінно здійсниться!

Тепер у пані Юлії є нова мрія: побачити нарвала — китоподібного з великим бивнем, якого називають єдинорогом. І для цього вона вирушила на Північ.

Далі буде... ●◆■◀▶

НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

Довідайся, які вимоги до кандидатів Української антарктичної експедиції на станцію «Академік Вернадський».

У який сезон найкраще вирушати полярникам в експедицію до Антарктиди? Коли триває туристичний сезон?

Яка діяльність дозволена в Антарктиді?

Хочеш дізнатися
більше?

← [Антарктичні уроки](#) від директора Національного антарктичного наукового центра Євгена Дикого.

ЧИТАЙ
І МОВУ ВИВЧАЙ!

Фемінітиви в дії!

Читаючи цей захопливий текст про експедицію до Антарктиди, ти міг/могла помітити вживання іменників жіночого роду на позначення професій, наприклад “біологиня”.

Так, однією з актуальних тенденцій у сучасній українській мові стало використання **фемінітивів** — іменників на позначення осіб жіночої статі за професією та родом діяльності.

Подібні назви утворюються від відповідних іменників чоловічого роду за допомогою суфіксів **-к(а), -иц(я), -ин(я), -ес(а)**.

Іменник чоловічого роду	Іменник жіночого роду (фемінітив)
директор	директорка
працівник	працівниця
продавець	продавчиня
поет	поетеса

Поміркуй, чому в сучасній українській мові виникла тенденція використання фемінітивів.

Утвори фемінітиви
від запропонованих іменників.

Видавець —

Комп'ютерник —

Керівник —

Футболіст —

Викладач —

Декан —

Працівник —

Чому, на твою думку, не можна утворити фемінітиви від таких іменників:
мер, академік, екстрасенс?

Тепер ти знаєш більше про використання фемінітивів в українській мові!

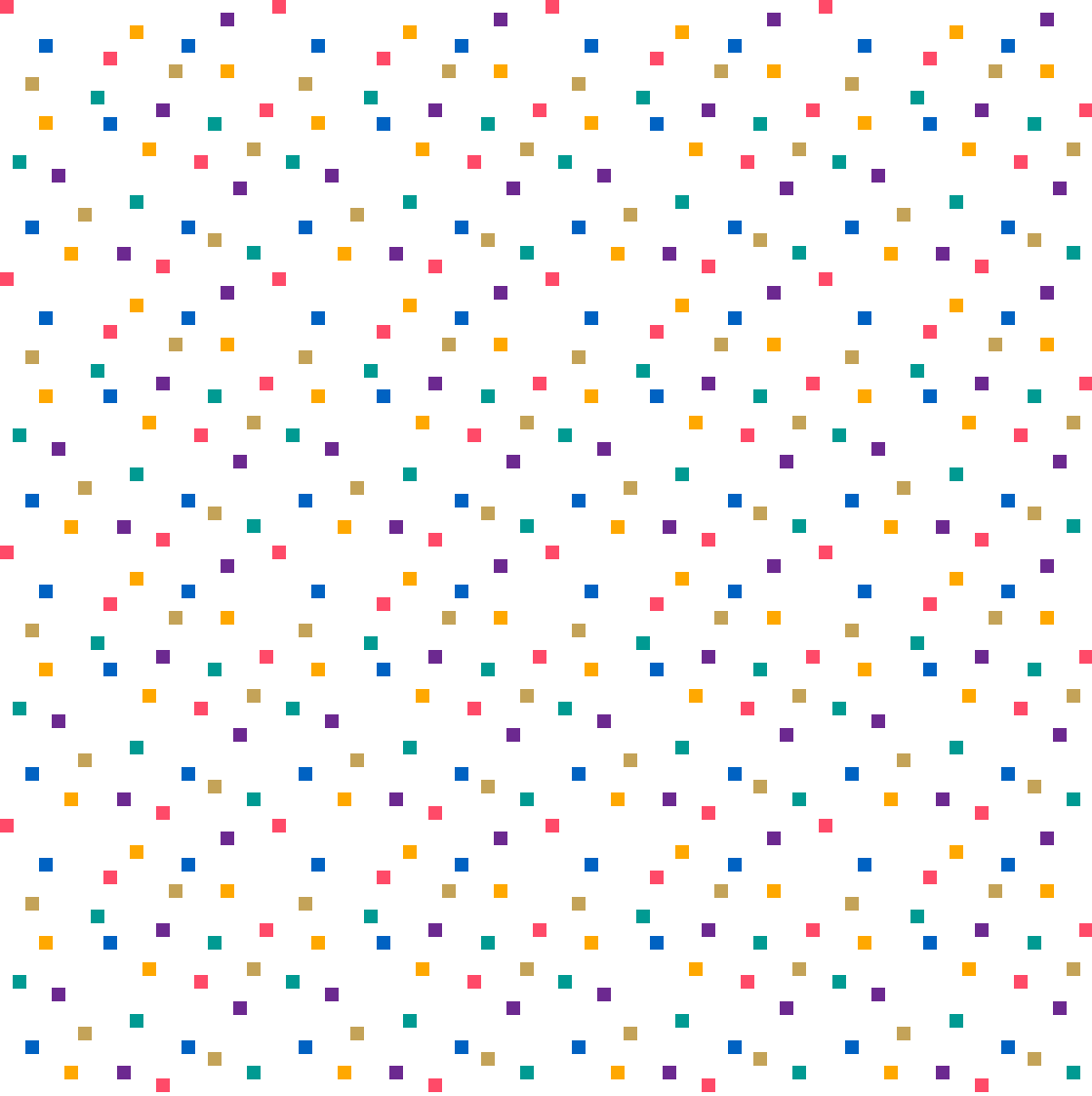
Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

Для твоїх геніальних думок

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the width of the page.

www.storiya.info

© 2023 «Сторія»